

محمد بن زکریا رازی (۲۵۱ - ۳۱۳ هجری قمری)

محمد بن زکریا رازی شیمی‌دان، فیلسوف، پزشک و جراح نامدار شیعه ایرانی از مردم ری در دوران آل بویه بود.

محمد بن زکریا رازی در جوانی صراف و بعداً کیمیاگر بود و پس از چهل سالگی به مطالعه کتاب‌های پزشکی و فلسفی روی آورد و فراتر از توانایی معمول در راه تحصیل دانش کوشید و در طلب مدارج علمی، رنج برد. در این زمان، برای کسب فلسفه و دانش پزشکی به بغداد که مرکز علم و دانش در آن زمان بود رفت و در بیمارستان‌های آن شهر دانش پزشکی را به صورت عملی فراگرفت. سپس به زادگاهش، ری، بازگشت و مدیریت بیمارستان آن شهر را در دست گرفت. وی در اواخر عمر در ری، منزلتی عالی داشت و دانشجویان فراوانی از سراسر عالم اسلام از محضرش درس فرا می‌گرفتند. الحاوی الکبیر کتاب سترگی بر اساس یادداشت‌های رازی در علم طب است که به همت ابن عمید وزیر و به دست شاگردان رازی تدوین نهایی شده است و امروزه، هنوز به عنوان دایره‌المعارف کاملی از طب ایرانی قابل استفاده دانشمندان است.

رازی مهر و عطوفت فراوانی به همه کس، به‌ویژه فقرا، داشت. از حالشان جويا می‌شد و در صورت بیماری‌شان، خود به عیادتشان می‌شتافت. از دستمزد خود، مبلغ قابل توجهی را به صورت مقرری به فقرا اختصاص داده بود. در تألیفات، حفظ امانت می‌کرد و هرگاه درمانی را از کسی نقل می‌کرد به منبع اصلی آن شیوه درمانی، ارجاع علمی می‌داد. در مشاهده و گزارش‌گیری، دقیق و روشمند بود و از این نظر، سرآمد طبای عصر خود و شاید تاریخ طب اسلامی بود.